

Slovenski dom

Stev. 13.

V Ljubljani, ponedeljek, 18. januarja 1937

Leto II.

Izjava generala Franca o vmešavanju

Salamanca, 18. jan. AA. Havas: General Franco je sprejel v svojem štabu posebnega dopisnika agencije Havas. Dopisnik s temi besedami poroča o svojem razgovoru s Francem:

Generalisimus me je sprejel v svojem kabinetu, v veliki sobi, ki izgleda strogo. Ker je to bila poprej dvorana neke palače, je na stenah še polno verskih slik. Glavni poveljnik severne armade general Mola je pravkar zapustil dvorano. General Franco me je sprejel z nasmehom na ustih in mi ponudil roko: »Prosim, da mi postavite točna vprašanja in jaz vam bom takoj odgovoril.«

Povabil me je naj sedem ob njegovi mizi, ki je bila polna aktov, papirjev in časopisov in razsvetljena z dvema veličastnima kandelabroma.

»Vi veste, kakšno razburjenje je nastalo v svetu zaradi vesti, da se nemške čete izkrcujejo v Maroku?«

»V Maroku ni nemških vojakov, je odgovoril general Franco. »Objavil sem že v polni obliki preklic o kakšnih tujih četah ali prostovoljcih v Severni Afriki. Sedaj niti ni tam slučajno nemških državljanov. Pazite na to, ker vsako našo zmago spremljajo lažnjive vesti. Tokrat je bil posebno močan orkester, ki je širil neresnične vesti. To dejstvo lahko povzroči vznemirjenje, ker dokazuje, kako je položaj v Evropi napet, ker je Evropa slepo verjela lažem. Danes je bolj kot kdajkoli za špansko nacionalistično vladno jaso, da ne more odstopiti nobene pedice svoje zemlje nikomur. Jaz pazljivo spremljam propagando rdečih v vseh oblikah po vsej Evropi. Sedaj po teh vesteh o Nemcih v Severni Afriki, se pripravljajo nova gonja proti nam v Severni Ameriki. Svet pa naj bo prepričan, da ni smo mi tisti, ki smo nevarni miru v Evropi.«

»Mednarodni značaj španske državljanske vojne vznemirja Evropo...«, toda general Franco me je prekinil in rekel: »Mi nismo povzročili mednarodnega značaja naše borbe. Mi smo se dvignili in se borimo samo zato, da izženemo z naše zemlje zadnje sledove komunizma. Hočemo rešiti domovino smrti oziroma ideologije, ki je nam popolnoma tuja. To hočemo! Zato se borimo. Prijateljstvo nekaterih držav smo si pridobili s svojim junaštvom. Mi ne postavljamo nobenih zahtev po zemlji. Mi hočemo samo obnoviti svojo domovino in je rešiti pred komunizmom.«

»Nemčija in Italija sta vsaka na svoj način opravili isto borbo s komunizmom. Glejte, to je vsa tajnost njihovih simpatij za nas. Mi nismo bili tisti, ki smo tej notranji borbi prisodili mednarodni pomen. Če je res, da imamo v naših armadah nekaj tujih strokovnjakov, ki nas podpirajo, potem morate vedeti, da umirajo na frontah samo španski državljani. Umirajo za Boga in domovino!«

»Tisti, ki so na naši strani, niso bili nabrani v inozemstvu za nagrade in zlato, ki je bilo pokradeno iz državnih blagajin. To vedo povsod, dasi neka diplomatija zelo večje obrača javno mnenje proč od nas. Tudi v Franciji in Angliji, kjer je po mojih informacijah delo komintarne zelo močno, se boje komunizma. Jaz mislim, da je ta nevarnost še mnogo večja kot pa se misli v teh državah. Nevarnost je posebno velika v njihovih kolonijah. Ne bi rad bil prerok zlega. Francija in Anglija, s katerima smo zmeraj bili v prijateljskih vezeh, morata budno paziti na te svoje posesti. Te posesti so v nevarnosti. Toda naj končam ta del razgovora in poudarim, da so krivci mednarodne napetosti v tej naši borbi na drugi strani in da jih naj tamkaj iščejo.«

»Ali je izpraznitev Madrida civilnega prebivalstva, ki je moralo oditi, spremenila vaše načrte glede zavzetja mesta. Ali vas je to rešilo kakšne skrbi,« sem vprašal generalisima.

»V tem vprašanju se ni ničesar spremenilo,« je rekel Franco. »Madrid bo padel, kakor je predvideno. Po zmagi pri Illasasu, Navalcarneru in pri Carabancellu so rdeči napravili zločin, da niso za-

pusili Madrida, ali to razumete? Vem, da ima Madrid velik političen pomen, toda vojna se ne vodi za Madrid in se tudi pred Madridom ne odločuje usoda vojne. Rdeče poveljstvo naj se postavi pred neko težko izbiro: ali naj razrušimo mesto in pobijemo nedolžne ali pa se naj neke druge borimo. Zavzeli bomo Madrid, toda porušili ga ne bomo. Dogodki, ki bodo sledili in ki bi jih vi zelo težko razumeli že sedaj, bodo to dokazali. Vendar pa zapišite, da se je prvič zgodilo v zgodovini sveta, da je napadel oblegal velik del mesta, ki je bilo polno neborcev. Če je v Madridu padlo veliko število žena in otrok, tedaj mi nismo njihovi morilci, ker v zaznamovane dele mesta nikdar ni padla nobena bomba.«

»Propaganda rdečih se ne širi samo v inozemstvo,« je rekel Franco. »Na zemlji, kjer vlada rdeča in nešpanska diktatura, se dnevno širijo vesti, da mi ne postopamo obzirno z jetniki in da jih vse postreljamo. Toda ponavljam! Razen velikih in ma-

lih voditeljev, ki so v Španijo prinesli to nesrečo, so vsi jetniki in dezertjerji živi in zdravi. Mi bomo zmagali na vojaški način. Ne bomo zmagali v enem tednu ali v šestih mesecih, ampak zmagali bomo popolnoma in na vsem španskem ozemlju.«

»Kakšna bo nova Španija,« je vprašal dopisnik Havasa.

»Španija bo predvsem svobodna in enotna, je odgovoril general Franco. »Se zmeraj se motijo o naših nagibih v inozemstvu. Govore o nas kot o zastopnikih borb, ki predstavljajo en razred. Sumijo, da zanemarjamo socialno vprašanje. Govore o nas, da smo sovražniki ljudstva. Vse to je napeno. Ukinili bomo razredno borbo. Vrnili bomo narodu dostojanstvo in svobodo. Mi bomo z ljudstvom proti slabim bogatašem. Izvedli bomo socialno pravičnost. Storili smo že marsikaj, da bi zmanjšali brezposelnost in da bi dvignili higijeno med delavstvom.«

Ban dr. Natlačen za naš turizem

Ljubljana, 18. jan.

Kakor smo že poročali, je začel danes zasedati banovinski turistični svet pri banski upravi v Ljubljani. Svet je začel zasedati danes ob 9 ter ga je otvoril osebno ban dr. M. Natlačen s sledečim govorom:

»Gospoda! Ko odpiram prvo redno sejo banovinskega turističnega sveta, vse, ki ste se odzvali mojemu povabilu, prisrčno pozdravljam!«

Današnja sejo sem sklical na podlagi člena 7. uredb o pospeševanju turizma, odnosno člena 7. pravilnika o sestavi, organizaciji in delokrogu banovinskega turističnega sveta dravske banovine. Z omenjeno uredbo, ki je izšla lansko leto, je država s hvalevredno vnemo organizirala pospeševanje tujkega prometa za vso državo. Predvideva pa ta uredba tudi banovinski turistični svet.

Kakor je Slovenija glede organizacije in pospeševanja tujkega prometa prednjačila v državi, tako je bila tudi prva, ki je imela že svoj turistični svet. Leta 1928 sem kot predsednik ljubljanske oblasne samouprave ustanovil Tujko-prometni svet, ki se je po ustanovitvi banovine leta 1929 preimenoval v banovinsko-tujko-prometni svet.

Banovinski turistični svet je ustanova, ki ima le posvetovalen značaj, kakor to kaže že sam naslov; lahko pa stavlja iniciativne predloge v vseh vprašanih tujkega prometa in bom z veseljem sprejel vsak koristen predlog, ki bo izšel iz vaše srede.

Gospoda! Vi predstavljate vse važnejše organizacije in oblasti, ki so v posredni ali neposredni zvezi s tujkim prometom; zato bo ban. uprava v sodelovanju z vami lahko mnogo koristnega ustvarila za povzdigo te gospodarske stroke. Zato apeliram na vas, da imejte vedno pred očmi interese našega tujkega prometa. Ki se ne pospešuje samo z neposredno propagando, marveč je večkrat posredno podpiranje še bolj potrebno in uspešno. Tu mislim na železnice, pošto, zdravstvo, gradbeno stroko, gozdarstvo, prosveto in v veliki meri tudi kmetijstvo, a zlasti vrtnarstvo.

Največ dela za pospeševanje tujkega prometa je ležalo doslej v tujko-prometnih organizacijah. Le zasebni inicijativi teh organizacij se ima Slovenija zahvaliti, da je že tako dolgo in tako dobro organizirana v tem pogledu. Zato prosim, gospode zastopnike teh organizacij, da se z enako in — če mogoče — s še večjo vnemo tudi v bodoče posvetijo delu na polju tujkega prometa. Od vašega dela bo tudi v bodoče uspeh in napredek na tem polju predvsem odvisen. Banska uprava vam je hvaležna za vaše delo in bo prav rada

podpirala vse vaše koristno stremljenje, tako materialno, kakor tudi moralno s svojo avtoriteto. Enako pohvalno moram omeniti delovanje drugih organizacij, predvsem planinskih, prometnih in zimskošportnih, ki s svojim delom zelo veliko doprinajajo za ustvaritev tujko-prometnih predpogojev.

Glavni steber našega tujkega prometa pa je naše pogostinstvo. V zdraviliščih in v večjih letoviških krajih je že precej na višku, a skrbeti moramo v zvezi s pogostinskimi organizacijami, da se to še zboljša, zlasti v onih krajih, kjer so že dani drugi predpogoji. Tako delo, ki bo usmerjeno k napredku v tej smeri, bom rad podpiral.

Omeniti moram končno še naše časopise, ki enodušno podpirajo vsak napredek turizma in daje vedno in radevolje prostor na razpolago za vsa tovrstna vprašanja.

Da je tujski promet postal v naši banovini že lep pridobitni vir in da so nekateri kraji banovine že eksistentno navezani na dohodke iz tega vira, je danes gotovo že izven vsakega dvoma. A naša naloga je, da stremimo še po večjem dvigu in napredku te gospodarske stroke in ne samo v krajih, kjer je tujski promet že razvit, marveč tudi drugod, povsod tam, kjer so za to predpogoji.

Delo, ki mu je posvečena naša današnja razprava je za gospodarski razvoj in za doseganje večjega blagostanja v naši banovini odlične važnosti in s tega vidika želim in prosim Boga, da bi današnja razprava prinesla mnogo dobrih, zdravih in koristnih pobud za pospeševanje turizma ter za podvig gospodarstva v naši banovini.

Govoru g. bana so sledili posamezni referati, ki ob času poročanja še trajajo.

Izjava valencijskega zunanjega ministra:

Za ureditev sovjetske Španije

Pariz, 18. januarja. o. Zunanji minister valencijske vlade Alvarez del Vayo je imel v valencijskem radiu govor, v katerem je razlagal namene sedanje socialistične španske vlade. Med drugim je dejal, da gre vse prizadevanje valencijske vlade za tem, da vpostavi v Španiji sovjetski državni in socialni sistem. Španija mora posnemati Sovjetsko Rusijo v vsakem oziru, zveze med njo in med Rusijo morajo postajati zmeraj tesnejše.

Vesti 18. januarja

Zvezo jugoslovanskih-bolgarskih lig so ustanovili v soboto v Beogradu v prisotnosti domačih in bolgarskih odbornikov jugo-bolgarskih lig. V odboru zveze so Rasto Pustoslemšek, dr. Niko Zupančič in Ivan Jelačin.

Jugoslovansko teniško zastopstvo je premagalo zastopstvo Južne Afrike v razmerju 8:4. To je spet lepa mednarodna zmaga našega teniškega športa.

Zena brata zadnjega ruskega carja, grofica Brasov, je tožila poljsko državo, da bi ji vrnila veleposesstva, katera je njenemu možu, velikemu knezu Mihaelu daroval bivši ruski car. Sodišče je tožbo zavrnilo.

Nemško združenje za narodnostno pomiritev v Evropi bosta ustanovila predsednik nemške letonske in predsednik nemške demokratske stranke na Poljskem. Organizacija bo nasprotovala narodnemu socializmu.

Zaradi tatvine avtomobila je vložil lastnik neke garaže v Zürichu tožbo proti socialističnemu časniki Jakobu Hepiu, ki je z ukradenim avtomobilom odpotoval v Španijo.

Zastopnik angleške delavske organizacije »Trade Union« so odpotovali v Španijo, da bodo proučevali posledice državljanske vojne za delavske organizacije in za delavstvo sploh. Proučevali bodo lahko veliko.

Turški zunanji minister je odpotoval iz Carigrada v Ženevo na zasedanje Sveta ZN.

40 potnikov je zgorelo na brzovlaku, ki vozi iz Pantona v Kulun. Požar je izbruhnil med vožnjo iz neznanega razloga.

Potovanje angleškega trgovinskega ministra Runcinnana v Združene države je v zvezi z izpolnitvijo denarnega sporazuma med USA, Francijo in Anglijo.

Nov kanal med Atlantskim in Tihim morjem namerava zgraditi vlada Združenih držav. Kanal bi bil dolg 277 km, stroški bi znašali 722 milijonov dolarjev. To bi bil drugi Panamski kanal.

Angleški poslanik v Rimu sir Eric Drummond je nedavno odpotoval v London, kamor dospe v tork. Pred odhodom se je sestal z italijanskim zun. ministrom Cianom, ki mu je razložil stališče Italije do zveze štirih velesil. Ta zveza bi se začela z zvezo Rim-London-Berlin.

Skupino litvanskih komunistov je obsodilo vojaško sodišče v Kaunasu, na zapor od štirih do desetih let.

Bivši Heimwehr skušata obnoviti deželni glavar gornjeavstrijski ter njegov policijski voditelj pod krinko društva za podpiranje bivših Heimwehrovcev. Vprašanje je, kaj bo dejala na to avstrijska vlada.

Sobotni razgovori med dr. Stojadinovičem in dr. Mačkom za sporazum s Hrvati

V soboto ob pol dvanajstih dopoldne sta se sestala v lovski vili znanega zagrebškega veleindustrijalca in osebnega prijatelja dr. Mačka g. Deutseh-Macelskega v Dobrovi pri Brežicah predsednik vlade in minister za zunanje zadeve g. dr. Milan Stojadinović ter predsednik bivše HSS g. dr. Vladimir Maček.

Sestanek je trajal od pol 12 dopoldne do pol 4 popoldne. V vili so bili sicer tudi ban savske ba-

novine dr. Viktor Ružič, oba kabinetna šefa gg. dr. Gašič in dr. Protič ter dr. Mačkovega spremljevalca dr. Pernar in Kemelja, vendar so se razgovori sami vršili v posebni sobi, v kateri sta bila samo gg. dr. Stojadinović in dr. Maček.

Niti dr. Stojadinović niti dr. Maček nista po razgovorih dala nikake izjave, pač pa je iz pisarne dr. Mačka bilo izdano sledeče kratko poročilo:

»Danes se je g. dr. Maček sestal v Brežicah

s predsednikom vlade g. dr. Stojadinovičem, ki sta se dolgo razgovarjala. O poteku samega razgovora doslej ni nič znanega.«

Vsi listi v državi kakor v inozemstvu prinašajo z ozirom na ta sestanek zelo povoljne komentarje. V tem povoljnem smislu je govoril o sestanku na shodu JRZ v Ljubljani tudi notranji minister g. dr. Anton Korošec, o katerem se misli, da je eden glavnih pobornikov za sporazum s Hrvati.

Politični krogi pričakujejo, da bo še danes ali jutri dal o sestanku v posebni izjavi pojasnilo predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović, prav tako pa tudi g. dr. Maček.

Spodnji sliki prikazujeta: vilo Deutseh-Macelskega v Dobrovi pri Brežicah, kjer je bil razgovor, ter prihod dr. Stojadinoviča v Brežice, kjer se pozdravlja s predstavniki krajevnih oblasti.

Kulturni koledar

Anton Grablovič

17. jan. 1864. se je rodil v Ljubljani politik, žurnalist in organizator Anton Grablovič. — Bil je navaden čevljar, ki si je z študijem in potovanji (Innsbruck, Zürich, Basel) razširil svoje znanje in se tako izobrazil, da je postal tajnik rudarskega društva za alpske dežele v Köflachu. Umrl je 27. julija 1904 v Ljubljani. — Med Slovenci je z Brozovičem širil social. demokratične ideje. — Ustanovil je »Ljudski glas«, »Delavca«. — Socialistične ideje je tudi širil po shodih. — Vendar pa je imel v Kreku in Gostinčarju premočne nasprotnike, da bi uspel.

Ivan Murnik

18. januarja je umrl v Ljubljani politik in rodoljub Ivan Murnik. Rodil se je 18. januarja 1839. v Otoku pri Radovljici. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, pravo na Dunaju. Ko je končal pravne študije, je stopil v odvetniško pisarno Lovra Tomana in se je kot tak kmalu povzpela na lestev slovenskih politikov. Kmalu je postal tajnik pri trgovski in obrtniški zbornici. — Pomagal je tudi Bleiweis pri urejanju »Novice« in je bil v letih 1867.—70 tudi njih odgovorni urednik. — V deželnem zboru je zastopal Trbič, Radovljico in Kamnik, pozneje tudi obrtniško zbornico. — Bil je član različnih odborov, predvsem se je zanimal za finančna in narodno-gospodarska dela. — Stal je za različne predloge tako: proro Trbič—Pončba, Ljubljana—Karlovač. — Odbornik in član je bil pri vseh mogočih društvi in je tip slovenskega politika in rodoljuba, ki je prešel od Bleiweisa preko mladostencev v narodno-napredno stranko.

Ljubljana danes

Koledar

Koledar: Danes, ponedeljek, 18. januarja: Vera.

Jutri, torek, 19. januarja: Kanut.

Nočno službo imajo lekarne: Levstek, Resljeva cesta 1, mr. Bohinec, Kongresni trg 12, mr. Komotar, Viš.

Drama: Zaprt.

Opera: Zaprt.

Kino Union: Veronika.

Kino Sloga: Rose Marie.

Kino Matica: Valovi ljubezni.

* KINO *

TEL. 22-21

UNION

Zabavna in šaljiva komedija (nemški naslov: Wien ausverkauft!) po odsknem komadu

Veronika

Hans Moser, Willy Eichberger, Theo Lingner, Walter Janssen, Gretl Helmer, Hilde Hildebrandt

TEL. 27-30

SLOGA

Slageropereta sezonske! Publika očarana in navdušena!

Rose Marie

V gl. vlogi pole Jeanette MacDonald

TEL. 21-24

MATICA

Danes premiera filma po romanu »Schimmelreiter«

Valovi ljubezni

MARIANNE HOPPE, MATHIAS WIEMANN

Predstave ob 16.19.21.23. uri

Znameniti dogodki v letošnjem koncertnem življenju pomeni nastop slovečega ruskega pianista Aleksandra Borovskega v veliki Filharmonični dvorani v petek, dne 22. t. m. ob 20. Borovski je eden največjih živčnih pianistov, zato obisk priporočamo. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

Bloki »Pomoč potrebnim«, katere je vpeljala mestna občina Ljubljana, so se obnesli kot jako dobro sredstvo za podpiranje revežev, ker je vsaka zloraba podpore izključena in dobi revež s kuponom podporo le v življe. Radi tega prosim mestna občina vse dobrosrčne ljubljance, da si nabavijo bloke »Pomoč potrebnim«, ki se dobe v trafikah.

Slovo dekana g. Cegnarja iz Moravč

Moravče, 18. januarja.

Včeraj se je moravska dolina poslovila od svojega dekana g. Janka Cegnarja, ki odide jutri proti večeru v Ljubljano za župnika v trnovsko laro. Pri jutranji maši, kjer se je g. dekan poslovil na prižnici od svojih faranov, je bila prostorna nadzupniška cerkev sv. Martina napolnjena do slednjega kotička. Se enkrat smo hoteli slišati govornika, ki smo vseh 7 let, kar nam je oznanjal božjo besedo, tako radi poslušali. Marjako oko je orosila solza, ki nam je za slovo podajal nauke in blagoslovil naše družine.

Popoldne po liturgiji pa je odhajajočemu g. dekanu privedlo prosvetno društvo v dvorani Ljudskega doma lepo odhodnico s petjem moškega in mešanega pevskega zbora. Po samospjevu gđ. Deteljeve so se poslovili od g. dekana nekateri domači govorniki: predsednik g. Karol Lavrič v imenu prosvetnega društva, kaplan g. Berkulj v imenu faranov in župan g. Ignacij L. ki je izročil g. dekanu kot častnemu občanu moravske občine krasno izdelano diplomu.

Nato so sledile poslovilne deklamacije šolske in odrasle mladine.

Po končanem sporedu je g. dekan spregovoril poslovilno besedo, vneto navzoče k vztrajnemu delu za krščansko prosveto, in k stanovitosti v borbi za katoliška načela.

Zbogom g. dekan! Hvala za moravsko ljudstvo Vas bo ohranilo v trajnem spominu. Vse, kar ste nam storili dobrega v Njegovem imenu, naj Vam On obilno povrne!

Naročajte in širite Slovenski dom!

Ljubljanska drama:

„Dež in vihar“

»Dež in vihar«: Glibert Raymond (Sancin), ga. Macfajeva (Nablocka), dr. Duhamel (Debeve).

Ljubljana, 18. januarja.

Narodno dramsko gledališče v Ljubljani je po daljšem, skoraj enomesečnem preseljenju do 11. premiero. Tik pred božičem smo imeli priliko videti vrsto premier, o katerih je razumljivo, da zaradi stisnjene časa niso mogle vse biti skrbno pripravljene.

V soboto, dne 16. januarja, je bila uprizoritev igre v treh dejanjih (6 slikah) »Dež in vihar«, ki jo je spisal Merton Hodge, pisatelj manj znanega imena, oderski priredil Detlef Sierck, poslovenil pa Filip Kalan. Človek bi pričakoval in se bal, da bomo za predpustni čas dobili premiero še kakšne proslule komedije, ki bo polnila gledališko blagajno, a smo dobili, hvala Bogu, fino literarno, lirčno komedijo, ki mogoče niti ne bo za široko publiko. Igra je vzeta iz vselega dijaškega življenja, z osnovnim razpoloženjem po Shakespeareji lirčni pesmi »Dež in vihar«. Dejanje se dogaja v univerzitetnem mestu na Skotskem, ki je znano po obilnem deževju, vse slike nas vodijo v delavsko sobo v študentskem domu gospe Macfajeve. Gospa Macfajeva vodi študentski dom, daje hrano in stanovanje študentom, je mati, skoro vzgojiteljica vsem, ki študirajo medicino. Podala nam jo je Nablocka z ono pravilno lahkonostjo v igri, ki ji je lastna. Pri Macfajevi stanujeta dve »stari bajti« Glibert Raymond in John Williams, ki študirata počasi, a »temeljito«, se v študiju nočeta prenatati, ampak

hočeta tudi od življenja del, ki jima pripada po starosti. Le ko drugi govorijo o izpitih ali jih delajo, jima je vest nemirna, obupujeta nad samim seboj in iščeta zasilnega izhoda. Življenjskih izkušenj jima sicer ne manjka, zato sta tudi zmognata, da kljub težkim uram ostaneta na površju Raymonda je živahno, prikupno podal Sancin, Williamsa prav tako dobro, doživelo Potokar. Z akademikom stanuje dr. med. Paul Duhamel, Francoz, ki daje vsakokratnim brucem nauke življenja, ki izzvene v misel: ljubezen je vsega vredna. Izklezano nam ga je prikazal sam režiser Debevec. K vsem tem znanec prihaja na obisk Anne Hargreavesova, doma iz Nove Zelandije, ki študira na akademiji kiparsko umetnost, ima svoj atelje in pridno modelira. Iste misli, iste knjige jo vežejo predvsem na Duhamela. Podala jo je Se-verjeva dobro, bi rekli, na nekaterih mestih premalo poudarjeno n. pr. v glasu ali dobro izbranim prostoru na sceni.

Vee dosedanje osebe tvorijo svet zase, v katerega stopi Charles Tritton, drugi svet. Tritton je dobro vzgojen mladenič iz Londona, ki je doslej poznal in ljubil le svojo mater, dom in Jilli Mameringovo, siroto brez staršev, prijateljico iz otroških let. Charles je naiven, marljiv, delaven, vreden, ki s tem še »stari bajti« potegne za seboj, da vsi delajo izpite. Ko Charles sreča Anne, najde prvo tujko žensko v življenju, in jo v trenutkih vzljubi. Ta ljubezen mu daje moč za delo, četudi si teži vest z Jilli radi drage matere. Oba torej, Charlesa kakor Anne, veže vez z domom. Ko mati Trittona umre, je ena vez popustila, druga se pretrga sama. Trittona je izoblikoval Jan dovršeno, kakor ga kmalu nismo videli na odru. Živahno, lahkomisljeno Jilli Mameringovo je igrala Levarjeva. Vloga je kratka, a silno težka. Po besedilu bi si zamislil, da bi bila vloga zrelejša, če sem prav razumel. Težki so skoki iz enega razpoloženja, čustva v drugo. Jelli je v odstonosti Trittona dobila kmalu novega prijatelja Rogerja Coteja (Drenovec), ki je vesel družabnik in zna imenitno mešati cocktail. Ob koncu komedije pride na stanovanje Macfajeve novi bruc Peter Morgan (Pianek), ki prav tako počasi spoznava življenje, ki gre vedno naprej po starem tiru le z majhnimi spremembami, vedno dežuje, le včasih pride do viharja.

Delo je režiral C. Debevec. Vee vloge so ostale v zamisljenem Debevečevem okviru, ki bi ga lahko imenoval statična višina. —pst—

Danes premiera!

Pretrlesljiv in izredno lep film
po noveli T. Storma
»Der Schimmelreiter«

Danes!

Valovi ljubezni

Marianne Hoppe in Mathias Wiemann
Elitni kino MATICA — Tel. 2124

Mariborska kokainska afera

Maribor, 18. januarja.

V Ljubljani so imeli te dni razburljivo kokainsko afero, ki se je obravnavala pred sodiščem. Slučaj je, da je skoraj istočasno tudi mariborsko okrožno sodišče razpravljalo o sličnih goljufijah. Danes se je vršila pred sodnikom poedincem razprava proti 32-letnemu naredniku vojaške gošbe Francu Kropcu iz Maribora ter 56-letnemu čevljarju Vinku Mraku iz Počehove. Oba sta obtožena, da sta prodala Antonu Gmajnerju zavitek kakih 20 dkg ter sprejel 5000 Din. Glasom obtožnice se je ta kupčija na sledeč način razvijala:

Brezposelni mlinar Anton Gmajner iz Kozjaka je dolgo čas iskai kak zaslužek. Ker je živel na meji ter mu je bilo znano, da lihotapeci dobro služijo, se je tudi on počel z mislijo, da bi lahko živel s prodajo kokaina. Obrnil se je na nekega Karneta, ki ga je napolnil h čevljarju Mraku v Počehovi, ki se ukvarja s posredovanjem v raznih panogah. Slednji je Gmajnerja zopet napotil dalje k svojemu znanecu Kropcu, češ da mu bo la preskrbel kokain. Gmajner je dobil vtis, da morata imeti Mrak in Kropec dobre zveze s lihotapeci ter se je spustil z njima v pogajanje. Potem so se večkrat sestali pri Kropcu na njegovem stanovanju in končno je Kropec seznanil Gmajnerja z nekim Francem Filipčičem, katerega še oblasti dosedaj niso

mogle izslediti. Slednji da bo prinesel toliko zaželeni kokain. Nekega dne koncem septembra so pogajanja toliko dozorela, da je Kropec obvestil Gmajnerja, da je sedaj vse pripravljeno za kupčijo. Ker ni imel Gmajner potrebnega denarja za kokain, si je izposodil od svoje sestre 5000 Din. Dne 1. oktobra zvečer so se sestali Kropec, Filipčič in Gmajner v drevoredu, ki vodi proti Kamnici. Skrivnostno so hodili sem in tja, češ, da bodo zamislili sled, če bi jih kdo zasledoval, potem pa je Filipčič izročil v Koroščevi ulici Gmajnerju zavitek, težak kakih 20 dkg ter sprejel 5000 Din. Vsi trije so se nato razšli. Gmajner je že naslednjega dne spoznal, da je nasledel spretni slepariji ter je prejel mesto kokaina jedilno sodo. Takoj je prijel Kropca, ki pa je prepričevalno zatrjeval, da je v zavojku pravi kokain. Šele, ko je neki Dolničar, ki je baje strokovnjak za kokain, spričo Kropca ugotovil, da je to v resnici samo soda, je prišel Kropec v zadrego ter je Gmajnerju obljubil, da bo izsledil neznanca, ki ga je »ogoljufal«. Ker pa z »izsleditvijo« se ni bilo ničesar, je Gmajner končno vso stvar prijavil policiji.

Kropec in Mrak se sedaj pred sodniki zagovarjata, da sta nedolžna. Izključujeta vsako udeležbo pri slepariji, vendar pa so tukaj verodostojne prič., ki odločno potrjujejo Gmajnerjeve navedbe.

Razprava ob času poročila še traja.

počitek v zimskem času in sicer od 1. novembra do 31. marca.

V imenu mestne občine je nato navzoče pozdravil obrtni referent dr. Senkovič, tajnik zveze mesarskih združenj za dravsko banovino Pirc, ki je orisal borbo ljubljanskih mesarjev za svoje interese ter pozival navzoče člane k složenemu delu.

G. Hohnjec je predlagal, naj bi se prihodnji obrtni zbor vršil v Ptuj, kar je bilo soglasno sprejeto. Pri slučajnostih je tajnik Novak našel vprašanje mestne tržnice v Mariboru in pozdravil misel mestne občine, ki ima namen isto zgraditi ter se izjavil za to, da se tržnica postavi na prostoru za Narodnim domom.

Regulacija Voglajne

Celje, 15. januarja.

Zadnja leta posveča Celje posebno pozornost regulaciji Savinje in njenih pritokov. Regulacija Savinje lepo napreduje. Letos se vršijo dela v drugi etapi in zelo lepo napredujejo, kar se imamo zahvaliti izredno lepemu vremenu. Ko bo regulirana Savinja, bo Celje v vsakem pogledu mnogo pridobilo, ker bo s tem minula nevarnost vsaj večjih povodnj. Marsikoga je do sedaj odvrčala od Celja samo Savinja, ki sicer nudi v poletni sezoni tolikim prijeten hlad, ki pa v jesenskem ali pa v spomladanskem času, kadar razbesneli valovi prestopijo bregove in delajo nepopisno škodo po hišah, gospodarskih poslopijih, vrtovih in travnikih uničujejo vse, kar je napravila pridna človeška roka. Zato pričakujejo vsi, da bodo nastopili za mesto Celje novi časi, ko bo regulirana Savinja do konca.

V zvezi z regulacijo Savinje se je zadnja leta mnogo delalo tudi na regulaciji njenih pritokov. Regulirana sta bila že pritoka Sušnica in Koprivnica in se že pozna blagodejen vpliv regulacije, sedaj se izvršuje še regulacija Ložnice, pripravljajo se pa regulacija Voglajne do že regulirane reke Hudinje. V ta namen bodo prispevali primerne zneske prizadeta industrija in drugi faktorji. Če bo prispevala za zavarovanje železniškega mostu tudi železnika uprava, se bo z regulacijskimi deli na Voglajni kmalu začelo.

Od tu in tam

Dr. Peter Zenkel iz Prage je včeraj popoldne prispel v Ljubljano in bo danes zvečer imel svoje napovedano predavanje v veliki unijski dvorani. Za predavanje so ljubljanci pokazali izredno veliko zanimanje ter so vsi prostori že vnaprej zasedeni. Zaradi tega bo imed dr. Zenkel ponovno predavanje jutri ob pol 7 do pol 9 zvečer. Kraj predavanja pa še ni točno določen. Utegne biti v veliki dvorani Uniona ali pa v dvorani kina Sloge.

Prva hrvatska štedionica je s 15. januarjem začela izplačevati svoje vloge po razširjenem načrtu. Od vseh vlog do 5000 Din bo izplačevala po deset odstotkov. Na novo se torej izplačevanje nanaša na vloge od 2000 do 5000, ker so vloge do 2000 Din osvobodili že pred nekaj meseci. Prenesli so jih v seznam svobodnih novih vlog. Za izplačevanje teh vlog je banka odobrila 40% svoje glavnice.

Kmetije iz Ponora pri Otočnem so šli na lov na kune. Eden psov je hitro izvolal sled za kuno in je svojega lastnika povlekel za seboj do neke stene, v katero se je bila kuna zatekla. Lastnik je imel nabito puško, njegov spremljevalec pa sekuro. Ko so prišli do stene, je lastnik odločil svojo puško in šel s palico dregati v skalnate razpoke. V tem pa je nenadno počila puška in njegov spremljevalec se je s krikom zvalil s skale. Lastnik je naglo skočil k spremljevalcu, ki se je pa že zvaljal v smrtnih krčih. Ugotovili so, da je puška sprožil pes, ki se je plazil po skali navzgor. Puška je bila prislonsena ob skalo, pes pa se je z nogo uprl na petelina in sprožil. Spremljevalec je stal prav nasproti cevi in ga je zalo strel pogodil v trebuh. Strel mu je raztrgal vsa čreva, da je nesrečnik v nekaj trenutkih izdihnil.

Novosadska policija je prišla tati, ki ga je že dolgo iskala. Zanimivo je pa to, da ga je spoznala po parfumu. Mož je bil nekaj let uradnik v nekem zagrebškem trgovskem podjetju, pozneje pa je prišel v Novi Sad. Baval se ni več s poštnimi posli, temveč je postal vlomilec. Vdrl je tam v stanovanje predsednika svilarke zadruge in mu odnesel blaga za preko 30.000 Din. Med tem blagom pa je bila tudi stekleničica izredno močnega parfuma. Vlomilec je bil toliko glizdav, da se je naškropil s to dišavo in šel v kavarno. Na nesrečo pa je ta ostri duh opozoril nekega policijskega organa, da ga je prijel.

Primanjkovanje prevoznih ladij je privedlo do tega, da so začeli boksiti iz Dalmacije in Hercegovine izvažati v Nemčijo po železnici. S tem pa so se čutili udarjene lastniki ladij, ker je bilo baje sklenjeno, da se bo ogromno boksita, več kakor 3000 vagonov, izvozilo po železnici. Dalmatinci so imeli od tega seveda največ dobička in so se zato obrnili na prometno ministrstvo, naj jim spet vrne zaslužek, po drugi strani pa je voznišča z ladjami mnogo cenejša kakor ona po železnici. Nemci znajo namreč anš boksit prodajati naprej Angležem za devize, nam ga pa plačujejo v klirungu s svojimi markami.

Iglo je zabila v nos svoji sestri zato, ker se je začela zanimati za istega fanta, v katerega je bila že sama zaljubljena. Zgodilo se je to v Skender-vakufu pri Banjaluki. Boja Jariš je bila dolgo let zaljubljena v Zarijo Guniča. Zadnje mesece pa 88 je vtaknila vmes sestra Smilja. Boja je bila tako jezna, da je svoji sestri med spanjem zarinila debelo iglo v nos in jo močno poškodovala.

Za znižanje hotelskih cen se še vedno bore v Dalmaciji. Bilo je že nekaj takih konferenc, vendar pa ni nobena rodila uspeha. Potreba in stiska pa je hotelirje toliko omejevala, da so sedaj povedali, da so pripravljani znižati cene, vendar pa šele takrat, ko se bodo za to pokazale posebne razmere. Zdi se tako, da bodo letos tujci rajši potovali v Italijo in druga svetovna kopališča, ker jih bodo pri nas dušile previsoke cene. Druga zanimivost pa je ta, da so lastniki skoro vseh večjih dalmatinskih hotelov tujci, v prvi vrsti Čehi. V koliko bodo ti ljudje pripravljali služiti interesom našega tujeskega prometa in stalni propagandi, pa je veliko vprašanje. Upajo, da bodo letos pritegnili v Dalmacijo izredno veliko Angležev. Utegne biti res, vendar se boje, da jih naslednja leta ne bo več, ker Angleži zahtevajo povsod veliko udobje in razkošje, česar pa dalmatinski hoteli z malimi izjemami ne morejo nuditi. Ta slednji argument bo bolj važen kakor pa cene, ki bodo za Angleža, čeprav neznizane, še vedno prav nizke.

Narodna skupščina se bo sestala na redno zasedanje, na katerega program bo obravnavanje raznih zakonskih osnutkov ministrov ter novega proračuna, 29. t. m. Ker se predsednik Stevan Čirič nahaja za nekaj časa na zdravstvenem dopustu, bo prve seje vodil podpredsednik Markič.

302 kilograma zlata so decembra pridelali v naših rudnikih. Največ ga je bilo izkopanega v Borskem rudniku, ki je last francoske družbe, namreč 249 kilogramov.

Zavraten zločin so včeraj odkrili blizu Zagreba. Dva lovca sta šla v gozd na Prekrižju na lov na lisice. Mesto lisice, pa sta našla v jarku kleeče človeško telo. Poklicana je bila policijska komisija, ki je ugotovila, da je bil izvršen zločin. Nesrečnik je bil ustreljen od zadaj v hrbe: z revolverjem. V njem so spoznali mladega kmeta iz bližnje okolice, ki je bil znan pretepač in izizivalec, ki so se vsi bali in zaradi tega vedno izogibali. Policija je prišla zato do prepričanja, da je mladenič ubil nekdo iz osvete in so res kmalu pri-jeli njegovega evaka, ki je svoj zločin takoj tudi priznal. Zagovarjal pa se je s tem, da mu je po-kojni večkrat grozil s smrtjo, večkrat mu je že razbil okna na hiši, tako da ni bil nikoli pred njim varen.

Filmi,

ki jih velja videti... ali ne videti

»Veronika« (Kino Union). Znanega komika Hansa Moserja resni film. To je tudi edina posebnost filma, če je sploh posebnost. Zgodba je že obrabljena (Konfeti), dramatičnosti ni, slikovitosti pa tudi ne. Običajen brezpomemben film, ki pa ne bo škodil niti kaj koristil.

»Rose Marie« (Kino Sloga). Dve približni obliki ima ta ameriški film. Opereta z nekoliko dol-goveznim dejanjem, ki je pevsko učinkovita, po-sneta v svojevrstnem okolju, zraven pa fotografsko čudovita. Ni tako običajno neokusna, kakor so vsi ameriški filmi s prav redkimi izjemami, med filmskimi operetami pa je prav gotovo užitna. Lju-biteljem petja okusa ne bo kvarila, s fotografijo pa bo vsakega očarala.

Smuški šport v znamenju vzpenjače in avtomobila

Kako je v Sestrieresu?

Italijanski smuški šport nima tako slavne tradicije kot naš, ki se upravičeno lahko ponaša z Blokami, kjer so že za časa Valvazorja kmetje gojili smučanje. Vendar nas v zadnjem času presenečajo italijanski podvigi in uspehi v zimskih športih. Kakor znano, je šport v Italiji pod strogim državnim vodstvom in pod državno kontrolo in služi kot tak državnim političnim ciljem in propagandi. Samo enkrat so Italijani opozorili smuški svet nase. To je bilo l. 1910, ko so na bardoneški smuški skakalnici postavili rekord s skokom 50 metrov. Vendar je smučanje postalo vsaj za premožnejše sloje popularen šport šele po vojni, ko je državna oblast pričela z veliko propagando.

O načrtih Italijanske smuške zveze smo že poročali. Naši javnosti je znano, da so najeli vrsto najboljših avstrijskih, norveških in finskih trenerjev, ki imajo nalogo, da pripravljajo tekmovalce za mednarodne tekme in da skrbijo za olimpijski naraščaj za zimsko olimpijado leta 1940. Vpeljali so tudi nekaj čisto »italijanskega«: vse smuške učitelje so uniformirali in jih na posebnem pripravljalnem tečaju v Rimu izpopolnili v disciplinirane in sposobne delavce za zimski šport.

Italijanom pa gre tudi za to, da zgrade smuške centre, ki naj bi povečali tujski promet tudi pozimi. Podjetni industrijaletci avtomobilске tvrdke »Fiat« iz Turina so se odločili, da zgrade v Sestrieresu zimsko letovišče, kakršnega ni na svetu.

Nebotičniki v smuškem paradižu

Vsak narod ima svoje smuške posebnosti. Nemci svoj Garmisch Partenkirchen, Švicarji kilometerlance, Norvežani Holmenkolen, Avstrijci kar celo vrsto renomiranih in bogato opremljenih smuških letovišč z žičnimi železnicami in drugimi privlačnostmi — in mi Planico, ki je danes v svetu prav tako poznana kakor drugi mlajši centri smuškega športa.

Italijani grade Sestrieres. Tako se imenuje kraj v Vzhodnih Alpah na francoski meji. Tvrdis »Fiat« je zgradila smuško cesto vse do 2000 metrov visoke planine in sedaj jo je podaljšala do višine 2400 m. V kraju, kjer je bilo lani samo še nekaj pastirskih koč, gradijo letos visoke hotele, kjer bodo našli noblesne in udobnosti željni smučarji največji luksuz. Dve žični železnici sta že gotovi. Na njih se bo vozil bogati svet na višine, odkoder je označenih 20 smeri za smuk. Novih 20 smeri dobite, če se vzpnete samo za eno uro nad zadnjo postajo vzpenjače. Kakor poroča nemški strokovnjak C. J. Luther, je v Sestrieresu tudi okoli 60 možnosti za najrazličnejše ture. V kraju

so se kar čez noč nastanili tudi športni zdravniki, maserji, smuški trgovci, učitelji itd. Luther je nunenja, da so nobene športne naprave niso zgradile tako hitro in velikopotezno, kakor Sestrieres in primerja podvig Italijanov z berlinskimi napravami za olimpijske igre.

S težkimi omnibusi se prevažajo zabave željni smučarji v Sestrieres, kjer uživajo zimo na svoj način. Brez napora, kakor pač odgovarja temperamentu premožnih južnjakov. Strogo vzeto, Sestrieres ni pravi smuški center, temveč zimsko zabavišče, kjer prevladujeta avto in žična železnica. Naglasiti je namreč treba, da ga niso zgradili idealno nastrojeni športniki, temveč industrijaletci avtomobilске firme. V vseh okoliščinah je tudi razumljivo, da so najprej zgradili žične železnice in šele potem bodo začeli smuške skakalnice. Načrti njihovih skakalnic še niso znani. Govorilo in pisalo se je o mamutski skakalnici, ki bo dopuščala skoke do 120 metrov, najbrž pa bodo počakali, da vidijo, kako bo rešeno vprašanje smuških poletov, katerim utira pot naša Planica.

H koncu dodajamo še Luthrovo stališče do rovega Italijanskega zimsko-sportnega podjetja: Tudi v Italiji so ljudje, ki, kakor mi, govorijo o sramotanju gora in ki bi si bolj želeli smuško športno postojanko kakor zabavišče. Vendar se nikdo ne more upirati civilizaciji, zlasti ne tam, kjer stopajo v ospredje tako močne gospodarske moči in potrebe. Z drugimi besedami: če razumemo skakače, ki hočejo vedno daljše leteti, tedaj se tudi ne moremo upirati pohodu meščanov, ki vedno bolj silijo v mirno kraljestvo gora. Kdor želi zaradi tega pretakati krokodilove solze, naj jih toči, vendar s tem ne bo potopil smeha drugih.

Visoke šole za telesno vzgojo še ne bo

Nedavno smo poročali, da si je komisija ministrstva za telesno vzgojo ogledala Sokolski dom »Matic« v Belgradu, da ugotovi, če bi bili prostori primerni za začasno namestitev visoke šole za telesno vzgojo. Mišljenje strokovne komisije, ki si je pod vodstvom ministra g. dr. Rogiča ogledala vse prostore, ki naj bi služili za predavalnice, laboratorije in praktične vaje, je bilo, da bi prostori »Matic« začasno odgovarjali potrebam nove šole. Kadar pa bi se gospodarske prilike izboljšale, pa bi naj se na Banjici pri Belgradu zgradila vsa potrebna poslopja Visoke šole za telesno vzgojo po vzgledu sličnih inozemskih ustanov.

Iz dobro poučenih krogov pa smo zvedeli, da ni prišlo do pogodbe med ministrstvom in upravo Sokolskega doma »Matic« in da je isto najel Sokol

kraljevine Jugoslavije za svoje vadiateljske tečaje. Kakor posnemamo po Sportsko turističnem Loydu, ki je ministrstvu za telesno vzgojo zelo blizu, obstoji verjetnost za ustanovitev Visoke šole za telesno vzgojo šele v jeseni. Do takrat pa bo ministrstvo prirejalo športno telovadne tečaje za inštruktorje telesne vzgoje.

Pri nas se bo šele zdaj prav začela smučarska sezona.

7 miši pojedel za 70 Din

V Slavonskem Brodu je prišlo te dni v nekem mlinu do nenavadne slave. Ko so delavci v mlinu »Orlijava« nekaj pospravljali, so odkrili v nekem kotu miše gnezdo. V gnezdu se je kotalilo 7 malih miši. Vse je bilo preprejeno s plesnobo in nekemu delavcu se je ob pogledu na odkritje tako zastudilo, da je bruhal. Ko je drugi delavec to videl, ga je pokaral, češ da je vendar možki in da bi moral tak pogled že nekako prenesti brez kakih žlednih posledic. »Meni ni treba dvakrat reči, pa ti miš še pojem, kaj šele, da bi jih niti pogledati ne mogel« — je dejal.

Tedaj ga je »prijel za besedo« tovariš ter mu stavil ponudbo. Jaz ti ne bom samo rekel, še plačal ti bom. Za vsako miš, ki jo poješ, ti dam kovača. Prvi delavec je takoj pristal in dogovor je bil sklenjen. Sklicali so skupaj vse delavce in delavke, zraven pa še vse pisarniško osebje. Pred vsemi temi je fant prijel mlado miško za rep, jo zanesel k ustom ter jo mirno spravil v usta. Ni dolgo žvečil in že je storil isto z drugo miško. Tako je pospravil vseh 7 mišk in takoj dobil 70 Din. Že med tem, ko je »spravljale« prvo miš, je začela bruhati neka uradnica, ki se je tudi hotela na lastne oči prepričati, kako bo fant požiral miške. Dogodek je vzbudil po vsej okolici veliko pozornost, pa tudi vsesplošno zgražanje. In to ne neopravičeno...

Roparjem ni vseh tehnični napredek

Današnje čase nosijo aktovke že na splošne ljudje najrazličnejših poklicev. Uradniki, trgovci, študentje, sploh skoraj ga ni človeka, ki bi mu tovrstna »iznajdba« ne prišla prav. Nekaterim služi seveda le bolj za okras, kakor pa nekaj, kar mu je neobhodno potrebno. Res, tako je postala aktovka že nekaj vsesplošnega in navadnega, da skoraj nihče več ne podvomi o tem, da bi kdo utegnil prenašati v njej kaj drugega kot stvari, ki niso bogve kaj vredne in jih je na drug način težko nositi. Drugače pa je seveda spet v Ameriki. Kakor se na eni strani tam dogode za ostali svet večkrat nerazumljive stvari, tako so tam tudi roparji prav posebne vrste. Tam imajo menda tudi več denarja, da ga prenašajo kar v aktovkah. Zato pa je bilo treba napraviti tudi konec vsaki možnosti, da bi izginila v roparske roke taka aktovka z vso svojo vsebino. Amerikanske banke so zato dale napraviti prav posebne vrste aktovke, ki naj ne bi slu-

žile samo za prenašanje denarja od enega kraja do drugega, pač pa imajo še neko prav bistroumno napravo.

Sle, ki prenašajo denar ameriških bank, dostikrat zasleduje kak nepridiprav, ki ne zna več ločiti tega, kar je njegovo, od onega, ka ni njegovo. Če si hoče kdo na tak način prilastiti n. pr. aktovko z denarjem, je prav hitro kaj neprijetno razočaran. V hipu se sprožijo štirje strelji kar iz same aktovke, istočasno pa se potegne za roparjem, ki seveda skuša čim prej pobegniti, neke vrste megljen trak, ki roparja hitro razkrinka.

Ta izum profesionalnim roparjem bančnih papirjev gotovo ni nič kaj preveč všeč. Pravijo celo, da ti roparji v zadnjem času zelo tožijo nad tem, ker jim je napredek moderne tehnike tako zagrenil življenje, da se ne morejo nič več »pošteno« preživljati.

Obvestila

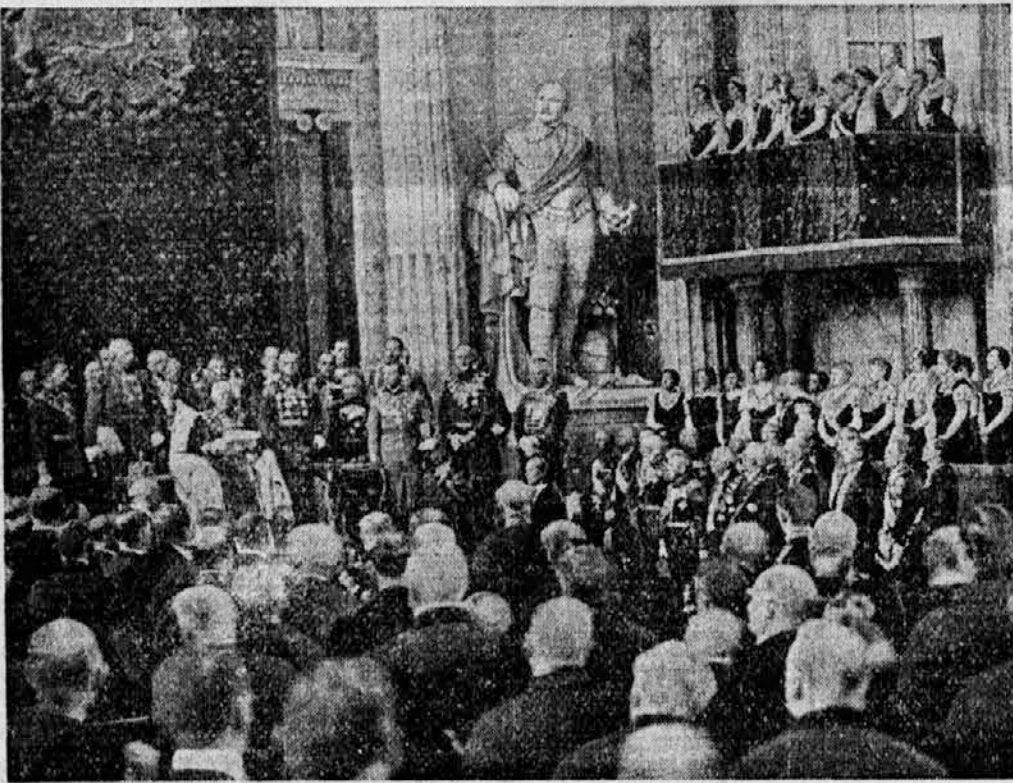
JZSS. — Zbor smuških učiteljev je na svoji seji dne 14. t. m. sklenil, da osnuje svojo lastno smučarsko šolo pod naslovom »Smuška šola JZSS pod vodstvom Zbora smuških učiteljev«, v Kranjski gori. Za vodjo šole je določen g. Zore Zdravko, zvezni smuški učitelj. Tudi pomožni učitelji so izprašani in po JZSS-u priznani člani ZSU. Uči se po enotnem načrtu JZSS. Šola je razdeljena v začetniške, nadaljevalne in turne tečaje in traja do Velike noči. Za uspeh v posameznih oddelkih jamči ZSU. Prijave in informacije se dobi ali pri ZSU Ljubljana, Tyrševa 11/IV ali pri JZSS pri vodji šole g. Zore Zdravku, Kranjska gora.

JZSS (izobeno). Podzveze in klube se opozarja, da je državno prvenstvo v Mariboru obenem tudi izbirna tekma za sloke kombinirano tekmovalce in tek na 18 km, za tekmovalce, ki pridejo v poštev za državno reprezentanco za inozemska te movalce.

XII. poljudno-znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva. Predaval bo g. dr. J. Olujčič, O. F. M. o primeri razvoja živalskih vrst v dalmatinskem terciaru. Predavanje se bo vršilo v torek 19. t. m. ob 18 v predavalnici Mineraloškega instituta univerze (prilije, glavni vhod Kongresni trg). Vstopnina 4 in 2 Din.

Italijanski baritonist Tita Ruffo, eden najodličnejših italijanskih opernih pevcev se bo baje umaknil z odra v zasebno življenje. Svojo veliko pevsko karijero je začel na Dunaju, ko je leta 1907, skupno s slavnim pevcem Carusom pel »Rigoletto«.

Svedski kralj Gustav otvarja parlament.

Sven Elvestad:

50

Zlodej se dolgočasi

»Kdo?«, je vprašal Rist.

»Vi«, je odgovoril Brede. Govoril je hladnokrvno, toda v tem miru je bil prizvok odločnosti, ki ji je Rist nehote prislulnil. Brede je sedel in opiral roke na svojo palico. Noge je dal eno čez drugo, svojo športsko čepico je vrgel na mizo; nad vso njegovo trdno postavost s težkimi čevlji in preprosto obleko je bilo nekaj dražljivega in trmastega; bilo je, kakor da se je pravkar vrnil od težkega dela na polju... Rist si je mislil: Tega pa ni mogoče kar tako prestrašiti.

Stefan Brede je nadaljeval:

»Kadarkoli mi je kaj gozval, sem vedno delal protisunke. Mnogo sreče v mojem poslovnem življenju je prišlo od tod, ker sem vedno računal z ovirami.«

»Toda zdaj vendar ne gre za kako kupčijsko zadevo,« je ugovarjal Rist.

»Na koncu koncev pa nemara le,« je odvrnil Brede. »Če sem vas prav razumel, gre za nek maščevalen naklep. V Kopenhagenu smo prepričali, da bi nam ti ljudje kako burko zaigrali, zdaj pa se pripravljajo, da nam vrnejo milo za drago. Kar so izgubili, hočejo spet dobiti. Kupčija, draga gospoda, kupčija ni nič drugega.«

»Toda pri vseh prejšnjih kupčijah še nikdar niste tvegali udarca z nožem v hrbet.«

»Morda res ne,« je odvrnil Brede in se

pri tem za trenutek zamišljeno zagledal. Potem je stresel z glavo in obotavlja se nadaljeval:

»Vsaj spomniti se podobnega ne morem.«

Rist je segel naglo po svojem kozarcu whiskeyja; ko je pil, je preko kozarca pogledal Bredeja. Kaj je skrival striček za bregom? Ali se je šalil?

»Toda v tej igri ga tvegate,« je dejal.

»Če je temu tako, potem pač nov način spoznavam. Novo obliko, ki se nam je proti njej boriti. Obkolila nas je zločinska banda, kaj ne?«

»Prav za prav združene bande. Po vsem svetu jih najdete, toda najbolj znane so bande ob Sredozemlju. Čim greste proti jugu, trčite na »mafijo«. In če je »mafija« enkrat sklenila maščevanje, mu je komaj moči ubežati. Niti beg v Ameriko nič ne pomaga. — Možje, kakor postavim »Il Capone« in drugi, razpredajo svojo mrežo daleč ven v svet, treba je le znaka od mafije in človeka odkrijejo kjerkoli.«

Brede je brez obotavljanja prikimal.

»Organizacija... organizacija,« je mrmral, »to je hrbenica slehernega kupčijskega delovanja. No, če po stvari tako stojijo, zakaj naj potem bežim? Svetovani so mi, naj odpotujem. Nisem vedel, da bi pred nečim moral bežati.«

»Saj se med drugim nočete niti braniti.«

»Ne morem uvideti, zakaj naj bi postavim bil oborožen. Saj mi je nerodno, če moram pri hoji revolver sliskati. V resnici je

to nepotrebna igrača. Saj ne koristi prav nič proti zavratnemu napadu, tu so potrebna druga sredstva, močnejša in uspešnejša.«

»Policija,« je vprašal Rist ironično.

Brede ga je z gibom roke zavrnil.

»Mi moramo navzgor, nadnje. Postati moramo močnejši od onih. To pa ne moremo s policijsko pomočjo.«

»Ali ste prišli do takega sredstva?«

»Seveda sem,« je odvrnil Brede, in se rahlo začudil, da moreta dvomiti o tem. Ristov molk je namreč imel za dvom in je zato nadaljeval:

»In kar je še več vredno, znam ga tudi uporabiti.«

Brede je vstal, da bi se pripravil za obed. Rist je čutil njegovo premoč, saj je on, Rist, ves čas vraga risal na steno in vso stvar le pačil, medtem ko je Brede v največji tišini poskušal vraga pomiriti. Rist je hotel nastali resnobi podeliti malce šegavosti in je dejal:

»Nemara ste ono čudodelno varstveno sredstvo, ki ste o njem govorili, našli v razbojniškem mestu Pazzigno?«

»Tudi tam,« je odgovoril Brede, ki ga je prijetno presenetilo, da je Rist pravilno uganil: »Tudi tam!«

Nato je stopil v lift.

Rist je poskušal svojo mājhno jezo zakrivati z narejeno ravnodušnostjo.

»Dobre volje je,« je rekel, »občudovati moram njegovo nadarjenost, ki se z njo vživlja v nove razmere. Bogve ob kaki priložnosti je dobil vpogled v te razmere in zdaj ne bo

imel miru prej, dokler jim ne bo mojster. Vse vidu skozi kupčijska očala. Novo panogo spoznava. V namen boljega razumevanja je moral vse svoje nazore postaviti na glavo.

Da vam povem v podobi: od pare je prešel na olje. In čim bolj se vživlja v svoj novi sistem, tem varnejši je v svojem nastopanju, tem dobrodušnejši in močnejši. Zdaj bo na poti njegovega sreninjanja sledila doba, ko se bo sprijateljil s cigaretami in šampanjcem...«

»Prvo pa bo to, da bo poročil Ido,« je rekel Bergrona.

Rist je zabodel vanj svoje monokelsko oko.

»Zdi se mi, da stoji vaša logika na slabih nogah. Nemara zato, ker mislite predvsem in edino na svoj punč.«

»Motite se, dragi prijatelj,« je odgovoril obzirno Bergrona, »na punč ne mislim več. Saj ga ni več.«

Rist je imel prav. Ta večer je generalni ravnatelj bil zelo dobre volje. Ni sicer podlegel skušnjavi izbranih turških cigaret, ki jih je Rist pritihtopil na večerno mizo, pač pa je dal poklicati prvega natakarkarja in naročil odlično večerjo. Kadar je Brede bil v takem razpoloženju, je bil izreden gostitelj. — Posebna dobrodejna gotovost je izžarevala iz njegove osebe. Vse navzoče je začaral s svojimi zadržano skrbnostjo in s svojim nežnim ter prisrčnim prijateljstvom, ki je na vse vplivalo mirno in zaupljivo; to je bilo pravo izbrano gostoljubje dobrega starega kova.